

Heemkundekring Jan uten Houte

LedenNieuwsBrief augustus 2024

Beste mensen,

Hierbij onze nieuwsbrief van augustus.

In deze nieuwsbrief opnieuw informatie over de Open Monumentendag 2024 / Brabants Erfgoedweekend, de viering van 80 jaar bevrijd, Brabant Cloud, Rabo Club Support-actie.

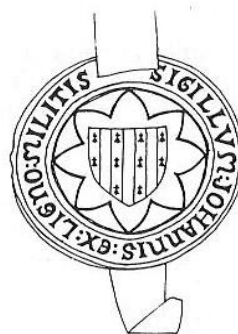
Meer informatie over komende activiteiten volgt op korte termijn!

Heeft u vragen of ideeën voor onze Heemkundekring en/of deze nieuwsbrief? Stuur dan een mailtje naar prcommunicatie@janutenhoute.nl

Activiteiten

Open Monumentendag 2024 / Brabants Erfgoedweekend

Contactadres: onroenderfgoed@janutenhoute.nl

**Heemkundekring
Jan uten Houte**

Op 14 en 15 september worden in heel Nederland weer de plaatselijke Open Monumentendagen / Brabants ErfgoedWeekend georganiseerd.

Heemkundekring Jan uten Houte
Tel.: 0655148695 PR&Communicatie
ExpoRuimte / HeemHuis, Burchtplein 84, 4873 BN Etten-Leur
IBAN: NL95 RABO 0115 276 637

website: www.janutenhoute.nl
E-mail: prcommunicatie@janutenhoute.nl
www.hetgeheugenvanettenenleur.nl
www.heermavanvoss.nl
www.hetwithof.nl

In onze gemeente wordt dit evenement georganiseerd door de Werkgroep Monumentaal Onroerend Erfgoed van de Heemkundekring Jan uten Houte in samenwerking met onze gemeente en diverse andere plaatselijke organisaties.

Het thema is dit jaar ***“Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen”***.

Mensen en samenlevingen zijn altijd in beweging: in tijden van vrede en oorlog, voor pelgrimsreizen, handel en ontdekking. Routes en (handels)netwerken ontstonden, wegen werden aangelegd, transportnetwerken uitgebouwd, nieuwe vervoersmiddelen en manieren van communicatie werden uitgevonden. Deze routes, netwerken en verbindingen blijven zich voortdurend ontwikkelen. Ze bevinden zich op het kruispunt tussen het verleden, heden en toekomst.

Onze werkgroep heeft cultuurhistorisch onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de wegen, de vaarten en de netwerken die hebben geleid tot het huidige wegen-, trein- en waterstelsel in de afgelopen achthonderd jaar. Hiervoor is een ***informatiegids*** geschreven die tijdens dit weekend op diverse plaatsen gratis is te verkrijgen. Deze informatiegids gaat ook gebruikt worden om onze schoolgaande kinderen hierover te informeren. Onze Heemkundekring gaat hierover geschiedenis-lessen verzorgen.

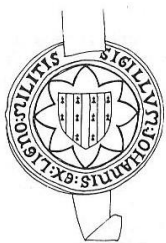
Informatiegids van het Dorp Etten en het Dorp Leur

Uiteraard zijn er tijdens deze Open Monumentendagen / Brabants ErfgoedWeekend weer diverse monumentale panden opengesteld en zijn er activiteiten zoals een ***Paardentram en Huifkar*** waarmee men een rondgang kan maken. Op zondag zijn ***diverse oldtimers*** te bezichtigen op de Markt en het Raadhuisplein. Tevens zijn er ***tentoonstellingen*** ingericht in het Oude Raadhuis en het Trouwkerkje met foto's, plattegronden en schilderijen een inzicht geven in de geschiedenis van de wegenstructuur in ons dorp.

Zoals u weet is het thema dit jaar ***“Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen”***. Daarom hebben wij paardentrammen gereserveerd voor het rijden van oude verbindingroutes in Etten en op de Leur. Meer informatie daarover volgt. Nog mooier is dat dit jaar vele cultuurhistorische gebouwen die ten grondslag hebben gelegen aan onze plaatselijke netwerken en verbindingen kunnen worden opengesteld.

Meer informatie over plekske reserveren in paardentram in Etten en op De Leur volgt nog.

Heemkundekring Jan uten Houte

Vanwege het thema is juist gezocht naar de monumentale panden die zorgden en nog zorgen voor netwerken en verbindingen zoals de Lambertuskerk, de Petruskerk, het Oude Raadhuis, de VanGoghKerk, het Trouwkerkje en de City Shop/Kosterswoning. En monumentale cafés en restaurants zoals HavenHuis/De Ster, de Strøming/In de Molen, Café Roeloffs/Hof van Holland, Het Witte Paard, Het Regiment en De Kapel in het Park. Daarbij zijn ook nog eens te bezoeken de Zwartenbergse molen en Molen De Lelie, de Oude Kwekerij met cultuurhistorische bomen en planten en de Menmoerhoeve met de betoverende natuurwereld van VanGogh's 'Vaas met 15 zonnebloemen'.

Helaas kan de Bisschopsmolen niet worden opengesteld vanwege herstelwerkzaamheden aan het metselwerk.

En natuurlijk ook aan de bijzondere cultuurhistorische activiteiten zoals het optreden van de zanggroep ExLigno, het bespelen van de beiaard in de Gemeentetoren en de Jacobus Zeeman-orgels in VanGoghKerk en Trouwkerkje, de tentoonstellingen in het Oude Raadhuis, het Trouwkerkje en de Menmoerhoeve en de Oldtimers in Etten en de Kevers/VW's in Etten en op de Leur. In het Nederlands Drukkerijmuseum is ook nog eens een tentoonstelling ingericht met tekeningen en schilderijen van de Peter van Straaten.

Met dank aan alle vrijwilligers die de activiteiten en openstellingen ondersteunen zoals Scouting Paulus, Scouting Lambertus en Scouting Tarcisius.

De beschikbare informatie de Etten-Leurse activiteiten kunt u binnenkort vinden op de website www.openmonumentendag.nl/thema/ . en op de website van onze Heemkundekring!

Start van het Brabants ErfgoedWeekend / Open Monumentendag: er wordt op zaterdag 14 september in het Oude Raadhuis in Etten-Leur centrum de informatiegids overhandigd aan wethouder Verwijmeren. In deze informatiegids wordt het ontstaan van het Ettens en Leurs water- en wegenstructuur beschreven en natuurlijk de vele cultuurhistorische bebouwingen deze zijn ontstaan .

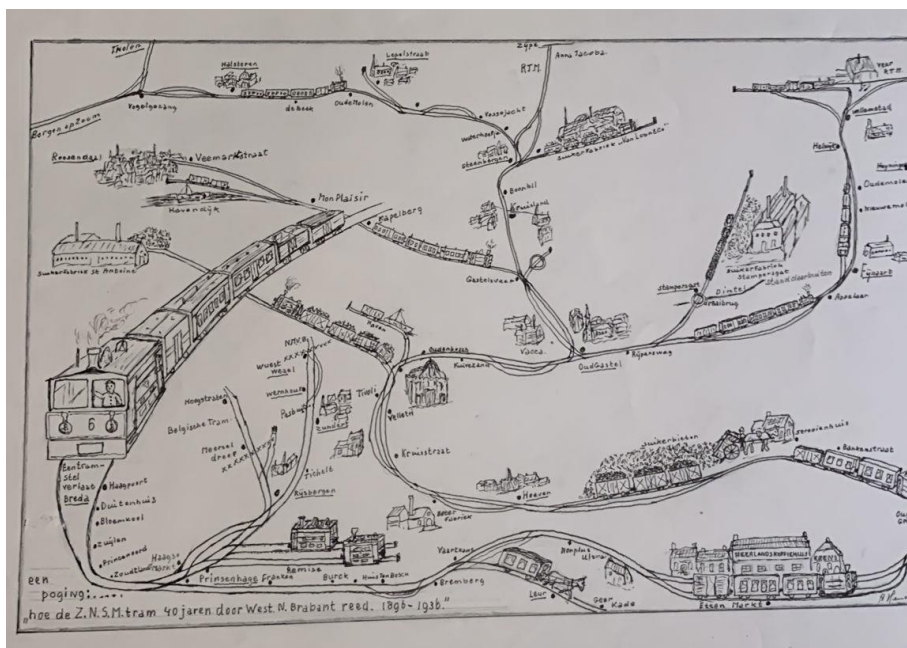
Deze informatiegids is Het Boekwerk over de 'Routes en verbindingen en netwerken' in Etten-Leur en is gratis verkrijgbaar.

Meer informatie over de diverse activiteiten enzo komt in een extra ledennieuwsbrief.

Informatiegids: Voor de deelnemers is deze informatiegids verkrijgbaar bij diverse monumenten waarmee men zelf een fiets- of wandelroute kan inrichten. Deze gids wordt buiten dit Brabants Erfgoedweekend ook gebruikt door diverse scholen bij hun lessen over cultuurhistorisch erfgoed.

Inlegvel: Vanwege het bijzondere levendige programma is een flyer toegevoegd aan de informatiegids waarin is aangegeven waar en wanneer de diverse activiteiten worden gehouden. Alle informatie over het Brabants ErfgoedWeekend in Etten-Leur kan men ook vinden op de websites van Open Monumentendag en Brabants Heem en Jan uten Houte en de City-Shop. (www.etten-leurcityapp.nl)

Uiteraard wordt er bij vele monumenten door deskundigen informatie over de cultuurhistorie van het monument gegeven en wordt er in de diverse media zoals De Bode en BNDeStem aandacht besteed aan een levendig monumentaal Etten-Leur

Op deze tekening van Hendriks is te zien hoe het wegensstelsel ongeveer honderd jaar geleden was in de gemeente Etten en Leur

Deze en vele andere tekeningen en plattegronden met foto's zijn in de tentoonstelling in het Oude Raadhuis te bezichtigen

Verdere informatie bij onroerenderfgoed@janutenhoute.nl

Viering 80 jaar Bevrijd

Daar Etten-Leur op 30 oktober 2024 kan vieren dat we 80 jaar geleden door de Timberwolves zijn bevrijd van de Duitse overheersing, heeft de Heemkundekring in samenwerking met de Oranjestichting en de Gemeente, weer veel werkzaamheden verricht om heel Etten-Leur te betrekken bij deze belangrijke gebeurtenis.

We trappen af met een dubbeldikke Heem-EL; Herinneringen aan WO II

Een blad vol met verhalen, herinneringen aan de oorlog, bevrijding enz., ook geopende archieven gaven weer veel informatie die wij met u willen delen.

Het 1e weekend van november staat Etten-Leur geheel in het teken van het feit dat we op 30 oktober 1944 zijn bevrijd van de Duitsers, 80 jaar leven in vrijheid zijn we nu verder.

We pakken als Heemkundekring Jan uten Houte uit in *Cultuurhuis de Nobelaer*, met een tentoonstelling in de *Entree* van vrijdagavond tot met zondagavond. Hier zijn allerlei attributen die we verzameld en in bruikleen hebben uit de oorlogstijd te bezichtigen. Alle thema's als Ook zullen buiten diverse militaire voertuigen te zien zijn en kunt u met uw kinderen en kleinkinderen op de foto bij een oorlogsvoertuig. Verder is 3 weken lang de *Galerij* ingericht met posters, teksten, foto's, filmbeelden enz. Alle thema's die met de oorlog te maken hebben komen aan bod zoals mobilisatie, oorlog, verzet, bevrijding enz.

Heemkundekring Jan uten Houte

Constant worden films vertoond met oorlogsverhalen en herinneringen uitgesproken door oorlogsgetuigen. Ook worden verhalen verteld door familie van oorlogsgetuigen of door getuigen met jeugdherinneringen.

De films zijn in samenwerking met Heemkundekring Jan uten Houte, geproduceerd en samengesteld door CamCom-videoproductions, Eelco Scheeres.

Educatie

De films Oorlogsherinneringen komen na dit weekend beschikbaar voor educatie op de scholen, ook worden algemene en specifiek Etten-Leurse lesbrieven aan de scholen aangeboden.

Herinneringsplekken

Afhankelijk van verkrijging van aangevraagde subsidies, zullen op plekken in Etten-Leur waar meerdere slachtoffers waren te betreuren, blijvende herinneringsplekken worden ingericht.

Programma Heemkundekring Jan uten Houte in Cultuurhuis de Nobelaer:

- Vrijdag 1 november
 - 19 - 22 u Tentoonstelling in de Huiskamer en de Galerij.
 - 20.15 u officiële opening tentoonstelling in zaal de Liz, tevens uitreiking Postuum Militair Mobilisatiekruis aan de familie van de omgekomen Gerardus van Merode.
 - 21.00 u Theatervoorstelling "De Koffer" in zaal de Muze, Theatergroep Josjes.
- Zaterdag 2 november
 - 10 - 22 u Tentoonstelling.
 - 10 - 22 u Films en vertellingen, zaal de Muze.
 - 10.30 u Lezing in zaal de Liz, historicus Boy Hendriks; 1^e aanval Duitsers op Nederland 10- 15 mei 1940, ook Etten-Leur bleef niet gespaard en hoe Hitler omging met zijn legerleiding.
 - 14.00 u Lezing in zaal de Lizz, Piet Pruijssers, vrijwilliger bij herdenkingsplek Kamp Vught; Oorlogsellende in kamp Vught en Moerdijk.
- Zondag 3 november
 - 10 - 22 u Tentoonstelling.
 - 10 - 13 u Films en vertellingen, zaal de Muze.
 - 10.30 u Lezing in zaal de Liz, Michel Bego; Wat zijn Joodse familie heeft doorgemaakt.

Zet dit weekend maar in uw agenda, want naast de activiteiten van de Heemkundekring is er ook nog een uitgebreid programma van de Oranjestichting zowel in Het Turfschip, het Trouwkerkje alsmede in de Nobelaer.

Het programma is te lezen op hun website; <https://oranjestichtingettenleur.nl/80jaarbevrijding>

Genealogieavond

Op 25 september houden we weer een avond over stamboom onderzoek. Zit je met vragen van waar moet ik beginnen en waar kan ik het vinden.

Ook, hoe moet ik verder en hoe kan ik alles bewaren zodat we het gemakkelijk weer kunnen overzien.

Het kan moeilijk lijken maar misschien is een kleine aanwijzing al genoeg om je weer aan de juiste informatie te helpen. Het gaat vaak om de kleine details waar je mee vast loopt.

Dus kom op,
25 september om 19.30 uur
naar ons Heemhuis Burchtplein 84 Etten-Leur.

Heemkundekring Jan uten Houte

Rijksweg weg uit centrum Etten-Leur

Op 23 en 24 november is het 25 jaar geleden dat de Rijksweg 58 die dwars door Etten-Leur liep werd omgeleid. Hieraan gaan we juist in dat weekend aandacht besteden middels een tentoonstelling in het Winkelcentrum in Etten-Leur Centrum en een lezing in De Nobelaer. We hebben van diverse mensen al bijzondere foto's en zelfs filmpjes mogen ontvangen maar zijn nog steeds op zoek naar nog meer leuke foto's, plattegronden en tekeningen die wij straks kunnen tentoonstellen.

U kunt hierover contact opnemen met Piet Paantjens middels prcommunicatie@janutenhoute.nl. Uiteraard kunnen ook mensen die willen meewerken hieraan zich bij hem aanmelden.

Meehelpen aan activiteiten Heemkundekring zoals tentoonstellingen

Onze Heemkundekring is in Etten-Leur vooral actief in het uitdragen van ons Erfgoed. Naast veel mooie publicaties gebeurt dat vooral door het opzetten van Tentoonstellingen. Ook voor het komend najaar staan er weer (3) gepland. Eén over 80 jaar Bevrijding, één over 25 jaar Omleiding Rijksweg A58 en een met kunstwerken van geboren Leurenaar Wilhelmus Huijbreghs. Voor het ontwerpen en bouwen van een tentoonstelling krijgen we graag hulp van onze leden. "Veel handen maken licht werk" zegt immers het spreekwoord. Als u geïnteresseerd bent kunt u zich opgeven via het bij de activiteit vermelde emailadres.

Hulpvragen bij onderzoek.

Regelmatig krijgt onze Heemkundekring verzoeken binnen. Dat kan bijvoorbeeld van de gemeente zijn om mee te denken over nieuwe straatnamen. Maar soms ook van particulieren over hun familie of stamboom. In het laatste geval verwijzen we die mensen naar onze genealogie-inloopavonden.

Afgelopen maand kwamen de volgende vragen binnen. Ten eerste een verzoek van de Historische Vereniging Oud Veenendaal, die op zoek is naar informatie over leven en werken van de landschapsarchitect **Dirk Brandsma (1930 - 2015)**.

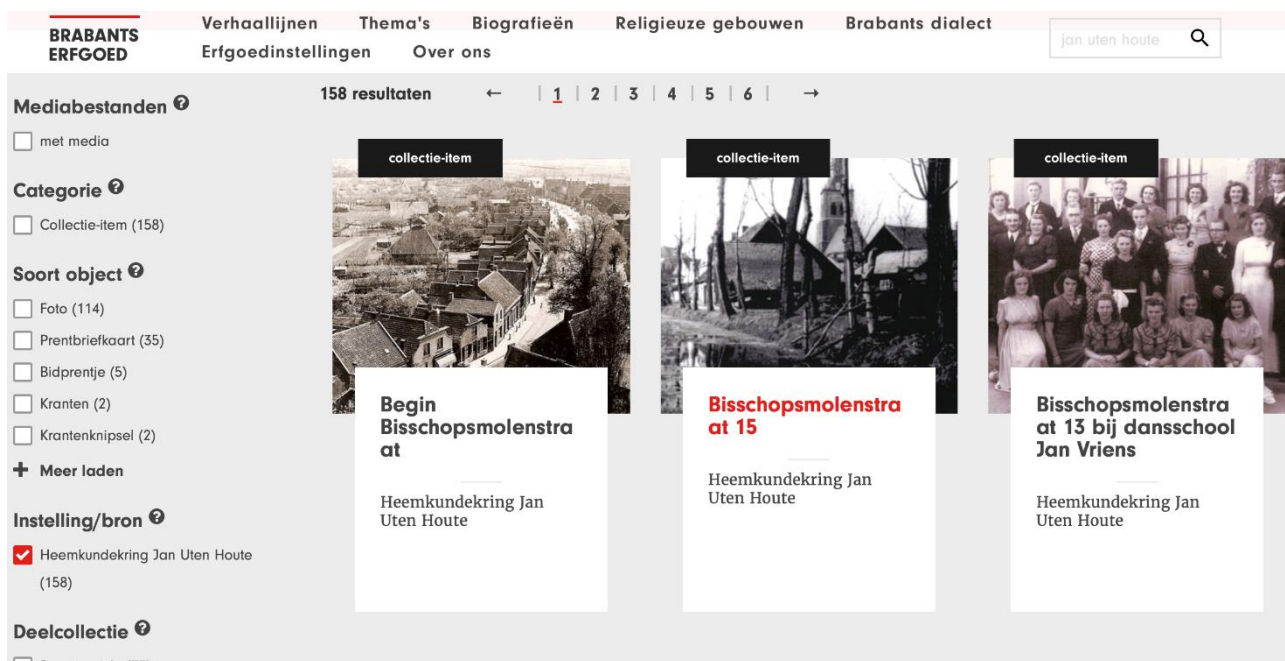
Brandsma werd geboren in Breda maar woonde sinds 1975 aan Lage Donk 46, Etten-Leur. Hij heeft veel betekend voor Veenendaal. Wij hebben de vereniging kunnen helpen met een bidprentje, foto en het vinden van een dochter van Dirk. Men kan nu verder met hun onderzoek via de familie van Brandsma.

Een tweede verzoek kwam over de forten (redoutes) langs de Mark, waarvan er een enkele jaren geleden is herbouwd op Etten-Leurs grondgebied. Ons lid Cor Kerstens had daar een mooi artikel over geschreven, en daar hebben we de vragensteller mee kunnen helpen.

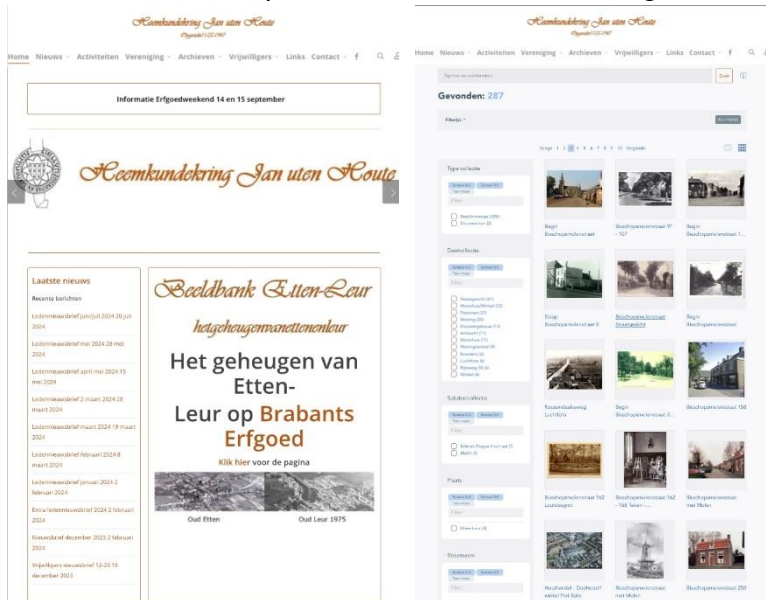
We nodigen iedereen, die dit aanspreekt, om zich te melden met aanvullende info of gewoon, om je op te geven, voor de werkgroep die dit soort vragen in het postvak krijgt.

Brabant Cloud, de nieuwe beeldbank voor onze collectie.

In eerdere berichten, zowel in de nieuwsbrieven als in het kwartaalblad Heem-EL, is er al aandacht geweest voor de Brabant Cloud. Brabant Cloud is een onderdeel van Brabants Erfgoed en bestemd voor het ontsluiten van de collecties van erfgoedinstellingen in Brabant. Begin dit jaar is er door het bestuur een besluit genomen om de huidige collectie registratie op de website <https://www.hetgeheugenvanettenenleur.nl> geleidelijk aan over te gaan zetten en uit te breiden naar de website <https://www.brabantserfgoed.nl/erfgoedinstellingen>. Deze werkzaamheden zijn volop bezig en sinds een aantal weken zijn de eerste resultaten zichtbaar. Zo een 285 foto's zijn er inmiddels geplaatst en tevens voorzien van de benodigde informatie. Dit zijn in eerste aanzet voornamelijk foto's uit de Bisschopsmolenstraat, uiteraard is het de bedoeling dat er spoedig vele andere straten aan de orde zullen komen. Aan de de collecties van o.a. bidprentjes, boeken, audio en video wordt gewerkt om deze in de loop van het jaar ook in de Brabant Cloud te kunnen presenteren. De website van Brabantserfgoed laat de collecties zien van alle aangesloten Brabantse erfgoedinstellingen. Met aanzetten van het filter Jan uten Houte zijn alleen onze collectie-items te zien.

Inmiddels is onze eigen website aangepast met een instant website waarop direct onze collectie te zien is zoals deze op de website van brabantserfgoed staat.

Onderstaand linken naar de diverse cultuurhistorische websites.

Te bereiken door op de blauwe link te gaan staan en tegelijk intoetsen van **ctrl** en **klikken muis**

Heemkundekring Jan uten Houte

Rabo ClubSupport 2024

Rabobank West-Brabant Noord organiseert voor de 11^e keer de *Rabobank Clubkas Campagne* tegenwoordig genoemd *Rabo ClubSupport* speciaal voor verenigingen en stichtingen.

Rabobank West-Brabant Noord stelt opnieuw een fors bedrag van € 100.000 beschikbaar!

Ook onze **Heemkundekring Jan uten Houte** doet weer mee aan de **Rabo ClubSupport 2024** actie!

Vorig jaar mochten we € 487,34 ontvangen van de Rabobank.

Stemmen

Vanaf **maandag 2 september tot en met dinsdag 24 september** mogen rekeninghouders van de Rabobank, die ook nog eens lid zijn van Rabobank West-Brabant Noord, vijf stemmen uitbrengen op hun favoriete clubs, waarvan maximaal twee stemmen op dezelfde club.

Zij krijgen begin september hun persoonlijke stemkaart hiervoor. **Elke stem is geld waard!**

De waarde van een stem wordt bepaald door het totaal beschikbare bedrag te delen door het totaal aantal uitgebrachte stemmen.

Onze Heemkundekring ontvangt het aantal op ons uitgebrachte stemmen maal het bedrag dat een stem waard is. Vorig jaar was dat ongeveer zes Euro per uitgebrachte stem.

Oproep aan alle leden

Het is voor onze Heemkundekring belangrijk om deze actie onder de aandacht te brengen van kennissen, familie, vrienden en bekenden om zoveel mogelijk stemmen te vergaren.

Het zou fantastisch zijn als jij, jouw familie en jouw vrienden *twee stemmen geven aan onze*

Heemkundekring Jan uten Houte / genoemd als Heemkundekring JuH

De andere stem kan men dan uitbrengen op een andere vereniging in Etten-Leur zoals bijvoorbeeld **Bridgeclub Etten-Leur genoemd als Bridge EL, en Duursaam Etten-Leur.**

Zij vragen hun leden / contacten om ook op onze Bridgeclub Etten-Leur te stemmen!

Kijk voor meer info over de Rabobank Clubkas Campagne op
www.rabobank.nl/wbn en stem vanaf 2 september via de link

<https://www.rabobank.nl/particulieren/leden/clubsupport/>

U treft onze heemkundekring aan onder de regio **West-Brabant Noord**
en vindt ons onder **Heemkundekring JuH**

DOET U OOK MEE en STEM OP ONS.

Bedankt voor jullie stem en steun!

Heemkundekring Jan uten Houte
Tel.: 0655148695 PR&Communicatie
ExpoRuimte / HeemHuis, Burchtplein 84, 4873 BN Etten-Leur
IBAN: NL95 RABO 0115 276 637

website: www.janutenhoute.nl
E-mail: prcommunicatie@janutenhoute.nl
www.hetgeheugenvanettenenleur.nl
www.heermavanvoss.nl
www.hetwithof.nl

GEZOCHT.....KANDIDATEN VOOR DE HEEMKWIS VAN 22 NOV. IN WOUW

Zoals ieder jaar wordt er weer een regionale heemkwis gehouden.

Deze keer bij de winnaars van vorig jaar "de Vierschaer Wouw". (op 22 november a.s. vanaf 19.00 uur).

Wij als bestuur willen graag weten hoeveel belangstelling hiervoor is en roepen kandidaten (M/V) op, zich te melden om mee te doen aan een hartstikke gezellige en leerzame avond in Wouw.

Voorgaande jaren was het een vast groepje dat (vaak succesvol) meedeed, maar we willen vanaf dit jaar wat meer verscheidenheid. Iedereen (ook oud-deelnemers!) kan zich aanmelden. Enige voorwaarde is dat hij of zij lid is van onze Heemkunde kring. Het is de bedoeling om met 5 personen (1 Auto) naar deze avond af te reizen. Bij voldoende belangstelling wordt er geloot en mogen de overgebleven kandidaten volgend jaar meedoen.

Meld je aan (voor eind sept) via e.mail. activiteiten@janutenhoute.nl

De Ettense Watertoren bestaat dit jaar 100 jaar.

Ook hierover gaan we in samenwerking met de gemeente en hopelijk ook met de huidige eigenaar aandacht besteden.

Binnenkort meer hierover!!